

**АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ШТУРМОВОЇ АВІАЦІЇ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Військова авіація є основою могутності кожної сучасної армії. У нашій державі, за відсутності ядерної зброї авіація Повітряних Сил (ПС) стає потужною стримуючою силою, яка може нанести агресору удар у відповідь. Вона виступає на перший план завдяки вогневій могутності й дальності бойового використання, стає єдиним засобом стримування агресії й нанесення удару відплати, надійним гарантом незалежності України та недоторканності її кордонів.

Аналіз воєнних конфліктів останніх років показує, що вирішальним фактором успішного проведення операцій сухопутних військ і одним з основних засобів їх підтримки були, головним чином, дії авіації, в тому числі, штурмової.

В Україні на озброєнні штурмової авіації ПС стоїть лише один тип таких літаків – це дозвуковий фронтний штурмовик Су-25 та його модифікації: Су-25 УБ і Су-25УТГ, які за своїми характеристиками не поступаються авіаційній техніці передових країн світу.

Девіз штурмової авіації — *«Рантовість, влучність, удар»*. З цього випливає, що основним принципом штурмового удару є: раптово, точно і в мінімальний час дати максимум вогню. Реалізація цього принципу забезпечує максимальне ураження противника при мінімальних втратах штурмовиків.

У війні в Афганістані (1979 -1989 рр.) Су-25 підтвердив свою високу бойову ефективність і живучість. У 1994-1996 рр. він був основним бойовим літаком «першої» чеченської війни (на самому початку бойових дій Су-25 знищив на землі всю чеченську авіацію), а у період так званої «другої» чеченської війни Су-25 активно використовувався для безпосередньої авіаційної підтримки наземних підрозділів і ведення «вільного полювання». Штурмовики Су-25 застосовувались також і в інших військових конфліктах, тим самим підтвердивши свою високу бойову могутність.

Однією з основних проблем розвитку військової авіації України є недостатнє фінансування державної програми реформування та розвитку авіації ПС Збройних Сил (ЗС) України. Нестача належного фінансування не дозволяє Україні на даному етапі розвитку модернізувати застарілі типи літаків, в тому числі, і штурмовик Су-25.

Таким чином, можна зробити висновок, що штурмова авіація є невід'ємною складовою авіації ПС ЗС України, а тенденції розвитку військової науки і техніки свідчать, що її роль у воєнних конфліктах буде надалі ще більше зростати. Для подальшого розвитку штурмової авіації ПС ЗС України потрібно розробити та реалізувати ефективну комплексну програму реформування та модернізації авіації ПС ЗС України, адже безпека держави є гарантом її розвитку та міжнародного визнання.

Науковий керівник – І.М. Скворок